WWF
Lintulahdenkatu 10
00500 HELSINKI

Puh: (09) 7740 100
Faksi: (09) 7740 2139
www.wwf.fi, www.panda.org

for a living planet®

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan kokous 7.12.2022

VIITE: **Kirjallinen lausuntopyyntö HE 285/2022 vp - Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kalastuslain muuttamisesta**
ASIA: **WWF Suomen kirjallinen lausunto**

WWF kiittää lausuntomahdollisuudesta ja toteaa lausuntonaan **tukevansa esitettyjä muutoksia kalastuslakiin**.

Lisäyksenä maa- ja metsätalousministeriön esitykseen WWF ehdottaa, että **sivusaaliin ilmoitusvelvoite ulotettaisiin koskemaan myös lintuja**. Lisäksi WWF katsoo tarpeelliseksi selkeyttää kalastuslain kirjausta saimaannorpan osalta niin, että kieltoaikaan kielletyllä alueella kiellettyyn kalanpyydykseen kuolleesta norpasta määrätään lajille luonnonsuojelulain nojalla määritellyn korvausarvon mukainen sanktio.

WWF:n näkökulmasta kalastuslain muutosesityksen tärkein sisältö liittyy vapaa-ajankalastuksen saaliiden ilmoitusvelvollisuuteen sekä sisävesien kaupallisen kalastuksen saalisilmoitusten ja istutustietojen ilmoitusten sanktiointiin. WWF korostaa, että nykyinen kalastuslainsäädäntö on rakennettu tietoon perustuvan kalakantojen hoidon pohjalle. Tämä korostaa tarvetta nykyistä kattavammalle, tarkemmalle ja luotettavammalle tiedonkeruulle. Nykyisessä saalisraportoinnissa ja tiedonkeruussa on tunnistettu merkittäviä puutteita, jotka liittyvät erityisesti vapaa-ajankalastukseen, istutuksiin, sisävesien kaupalliseen kalastukseen sekä kalastuksen sivusaaliiseen. WWF katsoo, että esitetyt muutokset kalastuslakiin parantaisivat huomattavasti nykytilannetta ja antaisivat nykyistä paremmat mahdollisuudet säädellä ja ohjata kalastusta tietoperusteisesti. Tiedonkeruun merkityksen korostamiseksi ja toimivuuden varmistamiseksi WWF kannattaa vapaa-ajankalastuksen saalistietojen, istutustietojen sekä sisävesien kaupallisen saaliin ilmoittamatta jättämisen sanktiointia esitetyn mukaisesti.

Sivusaalisilmoitusten (§62) osalta WWF pitää tärkeänä, että ilmoitusvelvollisuuden piiriin lisätään hylkeiden, valaiden ja saimaannorpan lisäksi myös linnut. Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmassa[1] todetaan, että lintujen sivusaalisongelman laajuudesta ei ole Suomessa ole järjestelmällisesti kerättyä tietoa, ja että sivusaalisongelman laajuutta tulisi selvittää. Toimenpideohjelmassa todetaan, että lintujen jäämisestä kaupallisten kalastajien sivusaaliiksi yritetään selvittää saalisilmoituslomakkeilla, mutta kattavan kuvan saamiseksi selvitys pitäisi laajentaa koskemaan myös vapaa-ajankalastusta. Näin ollen WWF

katsoo loogiseksi ja perustelluksi laajentaa ilmoitusvelvollisuutta koskemaan myös sivusaaliina saatavia lintuja.

WWF toteaa, että ehdotettu muutos sivusaaliina pyydykseen jääneen saimaannorpan ilmoittamisesta Metsähallitukselle, aiemman Luonnonvarakeskuksen sijaan, on kannatettava. Tämä on määritelty Saimaannorpan suojelun strategiassa ja toimenpidesuunnitelmassa (2022) kiireelliseksi toimenpiteeksi[2]. Saimaannorpan osalta WWF pitää lisäksi tärkeänä selkeyttää kalastuslain kirjausta niin, että kieltoaikaan kielletyllä alueella kiellettyyn kalanpyydykseen kuolleesta norpasta määrätään lajille luonnonsuojelulain nojalla määritellyn korvausarvon mukainen sanktio.

Lausunnolla olevan esityksen mukaisesti Luonnonvarakeskukselle säädettäisiin tehtäväksi laatia kolmen vuoden välein raportti Suomen kalakantojen tilasta ja kalastuksesta. WWF pitää tätä tärkeänä ja kannatettava. WWF toivoo, että raportin tarkemmasta sisällöstä käytäisiin kattava keskustelu- ja kuulemiskierros, jotta voidaan tunnistaa eri sidosryhmien tarpeet kerättävälle ja esitettävälle tiedolle. Lisäksi WWF ehdottaa, että tietopohjan parantamiseksi käynnistetään kalastaloustarkkailujärjestelmän kehittämistoimet Luonnonvarakeskuksen laatimien arviointien ja kehitysehdotusten[3] pohjalta. Tällä hetkellä mittavat ja kalliit kalataloustarkkailut eivät tuota luotettavaa tietoa toiminnan kalatalousvaikutuksista ja ovat näin ollen pitkälti hukkaan heitetty mahdollisuus. Asianmukaisesti suunniteltuna, toteutettuna ja raportoituna kalataloustarkkailut voisivat olla tärkeä työkalu ja resurssi tietoperusteisen kalavesienhoidon toimeenpanossa. Valtaosa (noin 80%) kalataloustarkkailuista sijoittuu sisävesiin, missä tiedot kalakantojen tilasta ja kalastuksesta ovat muuten monilta osin täysin puutteelliset.

Helsingissä 5.12.2022

Maailman Luonnon Säätiö (WWF) Suomen Rahasto

Jari Luukkonen
Suojelujohtaja

Matti Ovaska
Suojeluasiantuntija

Lisätiedot: Matti Ovaska, matti.ovaska@wwf.fi, p. 040 7273149

Lähteet:

[1] Ympäristöministeriö. 2021. Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelma vuosille 2022–2027. Ympäristöministeriön julkaisuja 2021:30.
[2] Saimaannorpan suojelutyöryhmä. 2022. Saimaannorpan suojelun strategia ja toimenpidesuunnitelma.
2022
[3] Lappalainen, A., Ruokonen, T. & Keskinen, T. 2022. Kalataloustarkkailut Suomessa vuonna 2020: Tarkkailuohjelmien ja raportoinnin laatu sekä ehdotuksia toiminnan kehittämiseksi. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 16/2022. Luonnonvarakeskus. Helsinki. 39 s.